

SVAROMÅL

Datum

2020-06-22

Dnr

3346-20-4.5.1

Aktbilaga

12

Stockholms tingsrätt

Enhet 6

stockholms.tingsratt@dom.se

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Enhet 6

INKOM: 2020-06-22

MÅLN: T 8391-20

AKTBIL: 21

Mål nr T 8391-20; Rauha Karlsson och Rudolf Karlsson ./ staten genom Justitiekanslern angående skadestånd

Staten lämnar följande svaromål.

En bedömning av om handläggningen av ett visst ärende har varit så utdragen att den ger upphov till skadeståndsskyldighet för staten måste göras mot bakgrund av handläggningen i dess helhet. Det krävs därför som huvudregel att handläggningen i samtliga instanser är avslutad. Eftersom handläggningen av frågan om strandskyddsdispens inte är avslutad (se nedan under rubriken Bakgrund) är talan för tidigt väckt. Trots den osäkerhet som mot den bakgrunden råder kring bl.a. den slutliga skadans omfattning är staten inom ramen för aktuellt mål beredd att avge sin inställning med utgångspunkt i vad som hittills blivit känt.

Inställning m.m.

Staten medger att till Rauha Karlsson och Rudolf Karlsson (kärandena) betala sammanlagt 30 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 1 juni 2020 till dess betalning sker.

Grunderna för statens inställning

Staten medger att den utdragna handläggningen av det aktuella ärendet vid Länsstyrelsen i Stockholms län medför att kärandenas rätt till rättegång inom skälig tid har åsidosatts på ett sådant sätt som innebär att artikel 6.1 i Europakonventionen har överträtts. Staten medger vidare att kärandena har rätt till ersättning för ideell skada med anledning av överträdelsen.

Vid en samlad bedömning av omständigheterna i målet anser staten att det är skäligt att ersättning till de två kärandena bestäms till sammanlagt 30 000 kr.

Bakgrund

Staten ifrågasätter inte de faktauppgifter som kärandena har lämnat under rubriken Bakgrund i sin stämningsansökan.

Staten vill emellertid tillägga följande. Efter att kärandena överklagat Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 27 november 2019 har Nacka

tingsrätt, mark- och miljödomstolen, meddelat dom i målet (dom den 28 maj 2020 i mål nr M 9096-19, bilaga 1) och avslagit överklagandet. Domen har nu (den 17 juni 2020) överklagats till Mark- och miljööverdomstolen. Frågan om strandskyddsdispens är därmed fortfarande under handläggning.

Utveckling av grunderna för statens inställning

Kärandena har till stöd för sin talan anfört att staten genom länsstyrelsens långsamma handläggning överträtt deras rätt att få frågan om strandskyddsdispens prövad inom skälig tid på det sätt som följer av artikel 6.1 i Europakonventionen.

När Europakonventionen har överträtts ska skadestånd ges ut om det är nödvändigt för att gottgöra överträdelsen (se främst NJA 2005 s. 462 och NJA 2007 s. 584, jfr 3 kap. 4 § skadeståndslagen [1972:207] beträffande skadefall som inträffar efter den 1 april 2018). Med det menas skyldigheten enligt artikel 13 i konventionen att på det nationella planet tillhandahålla rättsmedel för att komma till rätta med konventionsöverträdelser. I sådana fall ska skadestånd enligt Högsta domstolens praxis i första hand ges ut med stöd av 3 kap. 2 § skadeståndslagen. Vid prövningen ska bestämmelsen tolkas konformt med konventionen. När det gäller ersättning för ideell skada kan enligt Högsta domstolen de begränsningar som följer av 2 kap. 3 § skadeståndslagen inte bortfalla ens vid en konventionskonform tolkning. Därmed kan ersättning för ideell skada vid överträdelser av konventionen i regel inte grundas på skadeståndslagen, men får ges ut utan särskilt lagstöd.

Vad gäller skadefall som inträffat efter den 1 april 2018 kan skadestånd för ideell skada av annat slag än de skadetyper som regleras i 2 kap. 3 och 5 kap. 1 §§ skadeståndslagen utgå med stöd av 3 kap. 4 § samma lag. Skadeståndet ska bestämmas efter vad som är skäligt med hänsyn till överträdelsens art och omständigheterna i övrigt (se 5 kap. 8 § skadeståndslagen). När det gäller långsam handläggning blir bedömningen i sak densamma som den som görs beträffande skadefall som inträffat innan dess.

Enligt artikel 6.1 i Europakonventionen har var och en vid prövningen av hans eller hennes civila rättigheter och skyldigheter rätt till domstolsprövning inom skälig tid. För att garantierna enligt artikel 6.1 ska aktualiseras krävs enligt Europadomstolens praxis att det finns en reell och seriös tvist avseende anspråket och att tvisten gäller en civil rättighet som har sin grund i den nationella rätten. Staten vidgår att en sådan tvist uppkom i samband med att länsstyrelsen den 26 augusti 2016 fattade beslut enligt 19 kap. 3 b § 1 och 2 miljöbalken att prövning skulle ske av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens i Vallentuna kommun beslut att medge strandskyddsdispens för uppförande av en bastu på kärandenas fastighet.

Frågan om rätten till rättegång inom skälig tid har åsidosatts ska enligt Europadomstolens praxis avgöras genom en helhetsbedömning där hänsyn tas till samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Av särskild vikt vid bedömningen är målets komplexitet, parternas agerande, domstolarnas handläggning av målet samt vad som har stått på spel för den enskilde. Inom

ramen för bedömningen av domstolarnas handläggning av målet fäster Europadomstolen särskild uppmärksamhet vid om det har förekommit längre perioder av inaktivitet.

Den sammanlagda handläggningstiden i aktuellt ärende är, såvitt nu är känt, inte anmärkningsvärt lång. Av betydelse i sammanhanget är dock att det vid länsstyrelsen förekommit en period av inaktivitet om två år och tio månader som det saknas godtagbar förklaring till. Mot bakgrund av den långa inaktivitetsperioden anser staten att det har förekommit en överträdelse av artikel 6.1 i Europakonventionen. Kärandena har därför rätt till skälig gottgörelse för den skada som de kan anses ha lidit med anledning av överträdelsen.

Enligt Europadomstolens praxis föreligger det en stark men motbevisbar presumtion för att en kränkning av rätten till rättegång inom skälig tid medför en ideell skada för den enskilde. Det är i kärandenas fall inte tillräckligt att enbart konstatera att en kränkning har skett. Kärandena har alltså även rätt till ekonomisk ersättning för den ideella skada som kränkningen har medfört.

Det skadeståndsgrundande dröjsmålet vid länsstyrelsen uppgår till närmare två år. Vid en samlad bedömning av omständigheterna i målet anser staten – med reservation för den osäkerhet som råder kring den slutliga skadans omfattning – att de två kärandena är skäligen gottgjorda för konventionskränkningen med det yrkade beloppet om sammanlagt 30 000 kr (dvs. 15 000 kr vardera).

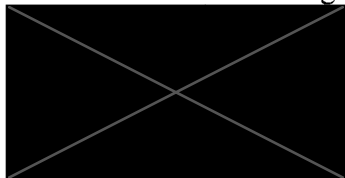
Bevisning

Staten åberopar för närvarande inte någon bevisning.

Målets fortsatta handläggning

Statens anser att målet, med hänsyn till statens inställning, kan avgöras utan huvudförhandling.

På Justitiekanslerns vägnar

Bifogas:

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom den 28 maj 2020 i mål nr M 9096-19